

ÄNGELHOLMS KOMMUN
info@engelholm.se

2024-04-08

1 (17)

Dnr- SI 2023:9937

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Ängelholms
Montessoriskola i Ängelholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Ängelholms Montessoriskola* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Ängelholms Montessoriskola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt leda och styra ett jämställdhetsarbete på skolan samt vidta åtgärder vid behov.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges låg utsträckning och utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera avvikelser mellan resultat i olika ämnen och avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg, samt säkerställa att dessa inte beror på lärarnas bedömarkompetens.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **8 oktober 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:9937) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Ängelholms Montessoriskola* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

Rektorns uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn genomför en bred uppföljning och analys av skolans kunskapsresultat och av undervisningens genomförande. Av inskickat material samt av intervjuer med rektorn, elevhälsopersonal och lärare framgår att rektorn analyserar kartläggningar som lärare och elevhälsopersonal systematiskt sammanställer varje termin i ett digitalt verktyg som på skolan kallas för avstämmaren. I avstämmaren framgår elevers måluppfyllelse, individuella resultat och resultat per klass och kön samt resultat över tid och om elever befaras att inte nå målen. Rektorn konstaterar i senaste uppföljningen att elevernas måluppfyllelse generellt är god, med en betygspoäng på cirka 15 (i snitt C i alla ämnen) för såväl pojkar som flickor i årkurs 6. Rektorn konstaterar dock även att måluppfyllelsen är lägre i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik i vissa klasser. Rektorns analys visar att resultaten dels beror på att vissa elever är i behov av stöd för att nå målen, dels på att personalen behövt ökad medvetenhet och kunskaper om NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar). Därför har rektorn identifierat behov av fortsatt arbete med skolans tidigare utvecklingsinsats avseende undervisningen i svenska samt behov av påbörja ett nytt utvecklingsarbete inom undervisning i matematik. Utöver elevernas måluppfyllelse följer rektorn upp olika enkäter, värdegrunds- och trygghetsresultat samt sammanställningar av lektionsobservationer som genomförs av skolans förstelärare. Inom dessa områden visar rektorns analys behov av att öka elevers delaktighet i undervisningen samt behov av värdegrundsinsatser i vissa klasser men att elevernas enkäteresultat i övrigt är höga avseende elevers upplevelse av trygghet och studiero. Vidare framgår att rektorn, på grund av nedskärningar och att flera i personalen slutat, behövt göra stora organisatoriska förändringar under vårterminen 2023, vilket bland annat inneburit att lärarna gått från att arbeta i tvålärarskap till att vara en mentor per klass. Detta medförde att lärarna behövde förändra båda arbetssätt och undervisningsupplägg, vilket rektorn följt upp genom såväl lektionsbesök som samtal och deltagande i flera arbetsgrupper och möten. Det framgår även att rektorn analyserar undervisningens genomförande genom att närvara mycket ute i verksamheten och genom kontinuerliga möten med skolans arbetslag, förstelärare och elevhälsoteam.

Granskningen visar vidare att rektorn genomför utvecklingsinsatser utifrån identifierade utvecklingsbehov och fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Av inskickat material samt av intervjuer med rektorn, elevhälsopersonal och lärare framgår att rektorn utifrån identifierade behov av att öka måluppfyllelsen för elever

som behöver stöd i undervisningen infört ny mötesstruktur och nya arbetssätt för samverkan mellan skolans lärare och samverkan mellan skolans lärare och elevhälsan. Vid läsårets start fick även alla lärare ta del av en föreläsning om NPF.

Vidare framgår att rektorn tillsatt en utvecklingsgrupp bestående av bland annat rektorn, förstelärare och specialpedagog. Utvecklingsgruppen leder det pedagogiska arbetet på skolan och har fokus på att utveckla undervisningen i svenska och matematik. Rektorn har även styrt utvecklingsgruppens arbete att handla om att öka elevernas delaktighet i undervisningen, vilket de på skolan kallar för arbete med elevernas agens. Utvecklingsgruppen har exempelvis tagit fram arbetsmodeller för hur eleverna ska vara mer delaktiga i planering och val av arbetsmetoder i bland annat matematikundervisningen. Härutöver har rektorn fördelat personal, såväl elevhälsopersonal som lärare utifrån de stora organisatoriska förändringarna. Det har bland annat inneburit ett annat upplägg för specialpedagogens arbete ute i klassrummen med stöttning till lärare och elever samt ändrade arbetsformer för resurspersoner och mentorskap i de olika klasserna och årskurserna.

Rektorns ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av intervjuer med lärare och rektorn samt av inskickad dokumentation framgår att verksamheten, genom rektorns ledning av utvecklingsgruppen, har ett tydligt fokus på framförallt utveckling av matematikundervisningen, elevernas agens och förutsättningar för lärarna att samverka efter de stora organisatoriska förändringarna vårterminen 2023. Skolans arbets- och förhållningssätt är framförallt tydliga genom rektorns ledning av utvecklingsgruppen som håller i arbetsmöten och för att det finns ett tydligt kalendarium där mål och tid för olika arbetsinsatser framgår. Vidare framgår att rektorn på flera sätt skapar förutsättningar för lärare att samverka. Skolans lärare är indelade i två arbetslag som träffas varannan vecka. I det forumet arbetar lärarna med gemensam information, kollegialt lärande så som planering av undervisning och samtal om elevernas kunskapsutveckling inom arbetslagen. Rektorn leder arbetet genom en fastställd agenda och deltar även på vissa möten samt får insyn genom skolans elevhälsopersonal som också deltar på vissa arbetslagsmöten. Rektorn leder och har på samma sätt insyn i övriga möten och arbetsgrupper så som regelbundna arbetsplatsträffar med all personal, lokal samverkansgrupp, aktivitetsgrupp, IKT-grupp, trygghetsgrupp och utvecklingsgrupp. Härtill har rektorn utökat samverkan mellan lärarna och skolans elevhälsa genom möten som kallas för Öppet EHT dit lärare kommer för att ha dialog med elevhälsoteamet kring undervisningen och elevers olika behov.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan trots vissa identifierade skillnader mellan pojkar och flickor. Av intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektorn samt av inskickad dokumentation framgår att skolans personal inte fokuserar på om skolans elever är pojkar eller flickor utan ser eleverna som olika individer oavsett kön. Detta innebär att rektorn inte analyserat skillnader i målnuppfyllelse mellan könen även om det framgår att rektorn identifierat vissa skillnader i pojkars och flickors målnuppfyllelse. Flickor har exempelvis lägre målnuppfyllelse än pojkar i matematik, men rektorn har inte analyserat vad dessa skillnader kan bero på eller om undervisningen i övrigt är jämställd. Av intervjuer med elever framgår vidare vissa exempel på att elever upplever att det finns skillnader på skolan som beror på om man är pojke eller flicka. Eleverna ger exempel på att det varit bråk mellan pojkar på fotbollsplanen och att det händer att tjejer i vissa klasser känner sig utanför för att de inte får vara med för andra tjejer. De ger även exempel på att de uppfattar att det finns ämnen där lärare har olika förväntningar på eleverna, att det händer att lärare pratar på olika sätt till eleverna eller ställer olika krav beroende på om man är pojke eller flicka. Vidare framgår att även lärare och elevhälsopersonal har identifierat vissa skillnader avseende pojkar och flickor på skolan. Lärare och elevhälsopersonal ger exempel på att det finns skillnader i stödbehov och i hur stödbehoven ska tillgodoses beroende på om det gäller pojkar eller flickor, att det finns högrepresterande flickor på skolan i högre utsträckning än pojkar, att pojkar oftare förekommer i kränkingsanmälningar samt att det finns konflikter i vissa tjejgrupper på skolan. Vidare framgår att skolans elevhälsopersonal visserligen genomfört så kallat tjej- och killsnack där de arbetat om kroppen och puberteten, att elevhälsopersonal och mentorer haft samtal med eleverna vid konflikter och att personalen haft vissa samtal om jämställdhet på förekommen anledning i kollegiet. Det framgår dock att de identifierade skillnaderna mellan pojkar och flickor i övrigt inte har diskuterats eller analyserats på ett strukturerat sätt. Rektorn har inte heller undersökt om det finns skillnader i undervisningen eller om skolan i övrigt är jämställd så att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt leda och styra ett jämställdhetsarbete på skolan samt vidta åtgärder vid behov.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn identifierat vissa skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor, men att rektorn inte analyserat vad dessa skillnader beror på eller om det finns behov av åtgärder i undervisningen för att säkerställa att undervisningen är jämställd. Skolinspektionens granskning visar även att såväl elever som personal identifierat vissa skillnader i förutsättningar för- och bemötande av skolans elever beroende på om de är pojkar eller flickor, men att de identifierade skillnaderna inte har diskuterats eller analyserats på ett strukturerat sätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, tillsammans med lärarna, diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Rektorn behöver följa upp utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer så att könsmönster kan uppmärksammas och försäkra sig om att all personal verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning. Rektorn kan exempelvis följa upp om lärarna på ett medvetet sätt speglar jämställda värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik samt om lärarna har ett jämställdhetsperspektiv i sin behandling av ämnesplanernas centrala innehåll. Rektorn kan även undersöka vilka krav och förväntningar som ställs på eleverna och i vilken grad det finns en medvetenhet bland personalen om hur pojkar och flickor bemöts och bedöms i skolan. Rektorn kan exempelvis använda skolans systematiska trivselenkäter och i dessa lägga till frågor som rör bemötande och upplevelser om jämställdhet i undervisningen och på skolan. Rektorn kan även behandla jämställdhetsfrågor i skolans redan pågående pedagogiska diskussioner och kollegiala lärande samt exempelvis följa upp lärarnas arbete inom området i medarbetarsamtalen. I dessa forum kan rektorn sedan, tillsammans med personalen, planera insatser utifrån identifierade behov så att flickor och pojkar får samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Struktur och målfokus

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad med tydligt målfokus. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår att lärarna återkommande har arbetat med gemensamma pedagogiska upplägg och att detta gett avtryck i undervisningen. Utöver att lärarna startar lektioner med bildstöd och en klocka som räknar ner som visuellt stöd framgår att lärarna har sammanhang i genomgångarna genom att exempelvis återkommande hänvisa till vad de tidigare arbetat med eller vad målet och syftet är med de olika arbetsuppgifterna. I lärarnas struktur för lektionerna ingår även att eleverna ska läsa och skriva mycket svenska oavsett ämne, att eleverna ska arbeta med det material och uppgifter som just de behöver för att utvecklas och att eleverna ska hjälpa varandra innan de frågar lärarna om hjälp. Lärarna pratar ofta med eleverna om varför det är bra att lära sig det tänkta innehållet för lektionerna och synliggör målen för eleverna genom att exempelvis klippa ut ämnesmålen skriftligt på papper och sedan klistra in dem på ett annat papper när de är färdiga med vart och ett av målen. De äldre eleverna visas även ämnesmål, kunskapskrav och betygskriterier skriftligt. Vidare framgår att lärarna ofta avslutar lektioner med att sammanfatta och reflektera över lektionsinnehållet och det genomförda arbetet tillsammans med eleverna.

Lärarstöd och variation

Granskningen visar att eleverna ges aktivt lärarstöd och att undervisningen för det mesta är varierad. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår att även om strukturen är att eleverna i första hand ska hjälpa varandra innan de ber om hjälp av läraren, ger lärarna ett aktivt stöd till eleverna i deras arbete. Lärarna ställer exempelvis frågor som ger eleverna stöd att föra dem framåt i arbetet och ser till att de kommer igång och bibehåller fokus i arbetet. Det är ofta mer än en pedagog i klassrummet, vilket bidrar till att eleverna får stöd på olika sätt och i mindre sammanhang då de delas upp i mindre arbetsgrupper. Det finns också möjlighet för vissa elever att få enskilt lärarstöd. Lärarna går även runt till eleverna när de arbetar på olika ställen, både i och utanför klassrummet och stöttar eleverna i arbetet. Ibland ska eleverna på lågstadiet själva aktivt uppsöka hjälp genom att sätta sig framme på en matta vid tavlan där en av pedagogerna hjälper eleverna. Vidare framgår att det i skolans montessoriinspirerade undervisning ingår variation i lektionsupplägg både vad gäller arbetssätt, material och uppgifter. Elever och lärare ger flera exempel på att eleverna arbetar på olika sätt och med olika material så som att arbeta i grupp, par och enskilt och att de arbetar på olika ställen i och utanför klassrummet, vilket även bekräftas av lektionsobservationer. Flera lärare som undervisar på lågstadiet tillverkar eget arbetsmaterial som komplement till ett brett urval av både montessorimaterial

och läroböcker. Vidare framgår att det för det mesta finns en välavvägd växling mellan arbetssätt och arbetsuppgifter, men att elever i vissa klasser och ämnen upplever att undervisningen till viss del är enformig. Elever på mellanstadiet ger exempel på att de ibland lyssnar på genomgångar på merparten av vissa lektioner och att det händer att de endast arbetar med samma sak hela lektioner i sina läroböcker. Bilden bekräftas av rektorn som har kännedom om att undervisningen i vissa ämnen och årkurser till viss del är läroboksstyrd.

Självförtroende, motivation och anpassningar av undervisningen

Granskningen visar att lärarna stärker elevernas självförtroende och motivation samtidigt som de anpassar undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas utifrån hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Av intervjuer med elever och lärare framgår att lärarna motiverar eleverna genom att de visar att de har höga förväntningar på eleverna. Lärarna säger exempelvis att de tror på att eleverna kan lösa arbetsuppgifter på ett bra sätt och att de kommer att klara arbetet både själva och tillsammans med klasskamrater när elever uttrycker att arbetet är svårt. Lärarna ger också exempel på att de i planeringen av undervisningen lägger in svårare uppgifter som de tänker ska utmana eleverna utifrån var de befinner sig kunskapsmässigt, så som läsförståelse på olika nivåer. Eleverna ger även exempel på att lärarna motiverar dem genom att de samlar stjärnor när de arbetar bra. När de har samlat ett visst antal stjärnor får eleverna belöning genom att de hittar på något roligt som de i förväg har bestämt tillsammans. Vidare framgår att lärarna använder olika metoder för att anpassa undervisningen i syfte att möta elevernas behov. Exempelvis delar lärare in elever i arbetsgrupper utifrån hur långt eleverna har kommit och att det kan innebära att eleverna arbetar i grupper som är blandade av elever från förskoleklass till årskurs tre när de arbetar med olika teman. Lärarna ger även andra exempel på att de anpassar arbetsuppgifter och arbetssätt med hjälp av montessorimaterialet som inte utgår från ålder och årskurs utan ger eleverna utmaningar utifrån hur långt de har kommit kunskapsmässigt och utifrån vilka arbetssätt som passar de olika eleverna. Härtill ser lärarna till att eleverna använder böcker med olika svårighetsgrad, exempelvis i matematik och svenska. Det framgår även att lärarna anpassar undervisningen genom att ge mer och andra instruktioner till elever som behöver det samt bryter lektioner för rörelsepauser med filmstöd för att hålla eleverna uppmärksamma. I lärarnas planering ingår också "göra klart lektioner". På dessa lektioner får eleverna arbeta färdigt med olika uppgifter beroende vilket ämne eller tema de behöver arbeta mer med. Lektionerna används även till att ge mer utmaningar till de elever som behöver det.

Elevernas delaktighet i undervisningen

Granskningen visar att eleverna är delaktiga i såväl planering som utvärdering av undervisningen och att eleverna även ges möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Av intervjuer med elever och lärare framgår att lärarna, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet, arbetat med elevernas åsikter och att detta även syns i undervisningen. Exempelvis är eleverna delaktiga i planering av undervisningen genom att lärarna låter eleverna svara på frågor inför ett arbetsområde avseende vad de kan om ett område, vad de är intresserade av och hur de vill arbeta. De äldre eleverna får ge sina synpunkter skriftligt, medan de yngre elevernas åsikter samlas in muntligt. Lärare har uppfattat att inte alla elever kommer till tals vid öppna frågor i grupp och pratar därför även enskilt med de elever som inte deltar i de gemensamma reflektionerna. Utifrån elevernas svar planerar lärarna sedan arbetet och lektionerna med olika arbetsområden och arbetssätt. På liknande sätt får eleverna reflektera och ge sina synpunkter både under arbetets gång och efter att ett arbetsområde är avslutat. De yngre eleverna får reflektera över arbetet genom att de, efter att lärarna sammanfattat lektioner och vad de arbetat med, får svara med "exit-words" hur de tycker att arbetet gått. De äldre eleverna fyller i utvärderingar i skolans digitala plattform och fyller i vissa perioder i loggböcker. Det framgår att eleverna exempelvis lämnat synpunkter kring att vissa lektionspass upplevts som långa och varit svåra för eleverna att bibehålla fokus på, varpå undervisningen och schemat ändrats utifrån elevernas synpunkter. Det framgår även att eleverna fått påverka på vilka sätt de vill arbeta och att eleverna ges tydligare instruktioner utifrån behov som framkommit av utvärderingarna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet, men vill i sammanhanget betona vikten av en välbalanserad undervisning med variation och växling mellan olika arbetsuppgifter och arbetssätt för att bibehålla elevernas engagemang och intresse genom hela lektionerna.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Arbete för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan som bygger på analyser av elevernas upplevelse av trygghet. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektorn framgår att personalen genomför såväl främjande och förebyggande som åtgärdande insatser utifrån de behov som identifierats på skolan. Det framgår att eleverna är delaktiga i trygghetsarbetet genom att de varje år besvarar skolans trygghet- och trivselenkäter, som även vårdnadshavare besvarar, samt Skolinspektionens enkät. Enkätresultaten diskuteras sedan i elevrådet och analyseras av skolans trygghetsgrupp som består av tre pedagoger, kurator och skolsköterska. Trygghetsgruppen jämför bland annat trygghetsresultaten över tid och mellan olika klasser och elevgrupper. Skolenkäten visar att skolans elever skattar sin trygghet högt (8,3 jämfört med riket 8,1), även om pojkar svarar lägre än snittet för riket på frågor som handlar om att förhindra kränkningar (5,7 jämfört med riket 6,5). Skolans personal svarar också högre avseende skolans trygghet och förhindra kränkningar än snittet för riket. Trygghetsgruppen tar fram arbetsmål för skolans värdegrundsarbete samt en förenklad plan för eleverna kring kränkande behandling med bildstöd, vilken diskuteras i samtliga klasser. Vidare håller trygghetsgruppen i arbetsträffar för övrig personal där de presenterar enkätresultat och kränkningsanmälningar samt hur trygghetsarbetet ska fortgå under läsåret, så som värdegrunds- och trygghetsövningar som eleverna ska arbeta med gemensamt i klasserna någon gång i månaden. Andra förebyggande samlade insatser som framgår är framtagande av ordningsregler som går ut på remiss till alla klasser och sedan beslutas tillsammans med elevrådet. Elevrådet har även varit delaktiga i framtagande av en "sanktionstrappa" som tydliggör för eleverna vilka påföljder och konsekvenser som kan komma att användas om elever bryter mot ordningsreglerna. Det framgår även flera främjande insatser så som att eleverna har "kompislektion" där de pratar om hur man ska vara som kompisar och faddersystem som består av blandade grupper av elever från förskoleklass till årkurs 6. Det genomförs även flera schemabrytande temadagar i de åldersblandade faddergrupperna som exempelvis fotbollsdag, höstlopp, jultemadag och FN-firande. Analysen av elevernas upplevda trygghet visar få behov av åtgärdande insatser för elevernas trygghet men vissa åtgärder har genomförts så som att rastvärdar har utökats med fler personal, att det alltid finns en resurspedagog på plats i matsalen som lunchvärd samt att personalen genomfört ett arbete med eleverna om trygghet på nätet och sociala medier.

Arbete för studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på skolan som även eleverna deltar i. Av inkommen dokumentation och av samtliga intervjuer

framgår att eleverna är delaktiga i framtagande av såväl klassregler som skolregler och att dessa för det mesta följs på skolan. Elevernas upplevelse av studieron analyseras via årliga enkäter och utvecklingssamtal. Rektorn och personalen håller sig även fortlöpande informerade om elevernas upplevelser av studieron under läsåret genom klass- och elevråd. Sammanställningar visar att eleverna skattar studieron högt även om det av elevintervjuer framgår vissa exempel på att de ibland inte upplever arbetsro. Av lärarintervjuer framgår att personalen har en stående punkt på sina arbetslagsmöten som behandlar studiero både på individ- och gruppnivå och att de då diskuterar vilka behov som finns. Vidare framgår att lärarna har ett tydligt förhållningssätt kring studiero och de ordningsregler som finns. Lärarna ger exempel på att de bland annat beslutat att de behöver betrakta även korridorer och öppna ytor som arbetsytor som kräver studiero då eleverna i undervisningen ofta arbetar utanför klassrummet. Det framgår också att lärarna pratar med eleverna om ARA (arbetsro, respekt och ansvar) och eleverna ger i intervju exempel på att de i belöningssystemet med stjärnor kan få stjärnor när de gör bra saker inom ARA. I de fall elever bryter mot skolans ordningsregler eller på andra sätt stör arbetsron, framgår det att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder som ger resultat. Av intervjuer med elever och lärare samt lektionsobservationer framgår exempelvis att lärarna ibland högt räknar ner tills det åter ska vara studiero, att det händer att elever får sätta sig på en matta där det ska vara tyst och att lärarna ibland höjer rösten för att det åter ska bli studiero.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg, men att rektorn inte leder arbetet eller försäkras sig om att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömningar samt använder olika

metoder i arbetet. Av inskickad dokumentation och av intervju med lärare och rektorn framgår att bedömning och betygssättning av nationella prov sker gemensamt av undervisande lärare och att det finns tid avsatt för det arbetet. Rektorn har även möjliggjort för lärare att använda sig av nationellt bedömningsstöd i ämnen där nationella prov inte genomförs och sett till att samtliga lärare fått lyssna på en föreläsning om betyg och bedömning. Det framgår dock att lärare som undervisar i ämnen som inte genomför nationella prov behöver använda arbetslagstid för sambedömning samt att arbetet inte leds av rektorn utan i så fall sker på lärarnas initiativ i mån av tid. Då flera lärare är ensamma om att undervisa i sina ämnen på skolan sker inte någon sambedömning i flera ämnen. Det framgår att såväl lärare som rektorn ser behov av sambedömning då flera lärare inte har någon ämneskollega på skolan samt för att det finns lärare på skolan som är relativt nya i sin yrkesroll. Även personalsvaren i Skolinspektionens enkät vårterminen 2023 visar på låga resultat avseende samverkan kring bedömning och betygssättning (3,8 jämfört med riket 6,4). Av det samlade underlaget framgår vidare att det tidigare funnits samarbete med andra skolor i kommunen när lärarna arbetat tillsammans för att säkerställa likvärdiga bedömningar och betygssättning, men att dessa nätverk inte längre är aktiva. Några lärare ger exempel på att de till viss del pratar om bedömningar i ämnesnätverk inom de praktiskt-estetiska ämnena, men att samarbetet endast sker sporadiskt och inte är styrt eller har möjliggjorts av rektorn.

Analys av bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar lärarnas omdömen eller avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg och inte heller för diskussioner med lärare utifrån identifierade avvikelser. Av inskickat material, lärarintervjuer och rektorsintervjun framgår att rektorn analyserar kunskapsresultat genom lärarnas sammanställningar i avstämmaren men att rektorn inte följer upp lärarnas samlade bedömningar, omdömen och betyg i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig betygssättning på skolan. Av nationell statistik framgår stora avvikelser mellan resultat på nationella proven i matematik och slutbetyg läsåret 2022/23 där 43 procent av eleverna fick högre slutbetyg än resultat på nationella proven. Dessa avvikelser är kända för rektorn, men rektorn har inte någon förklaring till resultaten och har inte fört några samtal eller diskussioner med betygssättande lärare i syfte att undersöka vad skillnaderna beror på.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera avvikelser mellan resultat i olika ämnen och avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg, samt säkerställa att dessa inte beror på lärarnas bedömarkompetens.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn visserligen haft kännedom om stora avvikelser mellan nationella provresultat och slutbetyg men att rektorn inte analyserat resultaten och avvikelserna. Rektorn har inte heller fört några samtal eller diskussioner med betygssättande lärare i syfte att undersöka vad skillnaderna beror på.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar lärares samlade bedömningar, resultat på nationella prov, omdömen och betyg i syfte att säkerställa att lärare gör likvärdiga bedömningar och att det sker en likvärdig betygsättning på skolan. Rektorn kan exempelvis följa upp och jämföra omdömen och betyg inom ett och samma ämne samt mellan ämnen, mellan elevgrupper och mellan olika lärare som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Dessutom kan rektorn analysera omdömen i förhållande till resultaten på de nationella proven och bedömningsstöden. Vidare kan rektorn, tillsammans med lärarna, söka förklaringar till eventuella skillnader och avvikelser samt undersöka om dessa är motiverade. Utifrån identifierade behov kan rektorn därefter, tillsammans med lärarna, föra samtal och komma fram till insatser som exempelvis kan genomföras som en del av utvecklingsgruppens arbete.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Carolin Levinsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Fredrik Jonsson medverkat.

Signerat av: Carolin Levinsson

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 28 februari – 1 mars. Besöket genomfördes av utredarna Carolin Levinsson och Fredrik Joneman.

Ängelholms Montessoriskola är en kommunal grundskoleenhet i Ängelholms kommun med elever i förskoleklass och årskurserna 1-6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Det går 150 elever i årskurs 1-6. Skolan leds av en rektor.